

Dr. Lakatos István

Járműazonosító jellemzők felépítése és tartalma

A követelménymodul megnevezése:

Környezetvédelmi felülvizsgálat feladatai

A követelménymodul száma: 0619-06 A tartalomlelem azonosító száma és célcsoportja: SzT-004-50

JÁRMŰAZONOSÍTÓ JELLEMZŐK FELÉPÍTÉSE ÉS TARTALMA

ESETFELVETÉS – MUNKAHELYZET

A műhelybe hatósági műszaki vizsgára érkező személygépkocsit azonosítani kell. Az azonosításhoz feltétlenül szükséges a vonatkozó jogszabályok, és az azonosító jellemzők ismerete, magabiztos alkalmazása.

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

A GÉPJÁRMŰVEK AZONOSÍTÁSA

1. Jogszabályok

Az alábbiakban a vonatkozó magyar jogszabályok lényeges részeit foglaljuk össze.

5/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet, a közúti járművek műszaki megvizsgálásáról

Fogalom-meghatározások

2002. január 1-től

- **forgalomba helyezés:** a jármű első hazai forgalomba helyezése, amely a magyar hatósági engedély és jelzés kiadásával, valamint a jármű nyilvántartásba vételével valósul meg,
- **gyártási év:** a jármű forgalomba helyezése során a területi közlekedési felügyelet, illetőleg a forgalmazó által az alvázszám alapján meghatározott naptári év, amely a jármű gyártási időpontjára utal. Az alvázszám alapján megállapítható gyártási évet megelőzően használatba vett jármű esetében a használatbavétel naptári éve tekintendő gyártási évnek,
- **első használatba vétel:** a jármű – hazai vagy külföldi – első forgalomba helyezésének időpontja, illetőleg amennyiben ez nem állapítható meg, a gyártási év utolsó napja,
- **új jármű:** az a jármű, amelynek a használatba vétele a c) pont szerint még nem történt meg.

1996. január 1. és 2002. január 1. között

forgalomba helyezés: a jármű első hazai forgalomba helyezése, mely a magyar hatósági engedély és jelzés kiadásával, valamint a jármű nyilvántartásba vételével valósul meg.

gyártási év:

- a gyártó vagy a kereskedelmi forgalmazó által új állapotban forgalomba helyezett jármű esetében a forgalomba helyezés éve;
- egyéb jármű esetében az alvázszám alapján a forgalomba helyezéskor megállapítható gyártási év.

1996. január 1 előtt

gyártási év:

- a gyártó vagy a kereskedelmi forgalmazó által új állapotban forgalomba helyezett jármű esetében az első hazai forgalomba helyezés éve;
- egyéb jármű esetében az alvázszám alapján az első forgalomba helyezéskor megállapítható gyártási év.

48/1997. (VIII. 26.) BM rendelet, a közúti közlekedés rendőrhatósági igazgatásáról

A használt jármű esetén, amennyiben a jármű tulajdonosa annak eredetét kétséget kizáróan nem tudja igazolni, vagy a már forgalomba helyezett jármű eredetéhez kétség fér, a rendőrhatóság, illetve a közlekedési felügyelet elrendelheti a jármű előzetes műszaki eredetiség ellenőrzését. A rendőrhatóság forgalomba helyezés előtt a jármű adatait a rendelkezésre álló nyilvántartásokban ellenőrzi. A rendőrhatóság a külföldről származó használt jármű törzskönyvének kiadását az ellenőrzés végrehajtásáig, de legfeljebb 6 hónapra felfüggesztheti.

A közlekedési igazgatási eljárásban a jármű műszaki eredetiségét a pályázat útján kijelölt szakértői állomás vizsgálati szakvéleményével kell igazolni:

1. külföldről behozott használt, továbbá nem a gyártótól, illetve márkakereskedőtől közvetlenül beszerzett új jármű első forgalomba helyezésekor,
2. a forgalomból végleg kivont járművek ismételt forgalomba helyezésekor,
3. a kivétel előtt, a Magyarországon már forgalomba helyezett járművek külföldre történő értékesítése miatt a jármű forgalomból történő kivonásakor, illetve a kiviteli rendszám kiadásakor,
4. a járműben használt alváz- és/vagy motor beépítésének nyilvántartásba vételekor,
5. ha a jármű alváz- és/vagy motorszámában az eredeti állapothoz képest változás észlelhető,
6. a jármű – kivéve a lassú járművet és a lassú jármű pótkocsiját – tulajdonjogában bekövetkezett változás nyilvántartásba vételekor.

A nyilvántartásba vételhez olyan szakvélemény fogadható el, amelynek kiállítása óta 30 napnál több nem telt el.

A műszaki eredetiség igazolása nélkül is nyilvántartásba kell venni a jármű tulajdonjogában bekövetkezett változást, ha annak jogalapja öröklés, illetve ha a jármű nyilvántartott üzembentartója változatlan marad.

Érvényesítő címke

Az érvényesítő címke (a továbbiakban: címke) a rendszám táblán elhelyezett hatósági igazolás, amely a rendszám tábla hatósági érvényességét jelzi. A címkét – a CD, az E, a P és a Z betűjelű rendszám tábla kivételével – valamennyi rendszám táblán el kell helyezni.

A címkét a jármű időszakos műszaki megvizsgálása során a közlekedési felügyelet; a jármű első belföldi forgalomba helyezésekor és egyéb esetekben a rendőrhatóság – a 25. § (9)–(10) bekezdésében meghatározott szerveknek, kérelemre, az Országos Rendőr-főkapitányság – adja ki.

A címkét a hátsó rendszám táblára, az A típusú rendszám táblán a kötőjel fölé, a B típusún a jobb alsó sarkába, a C típusún a H jel alá kell elhelyezni.

A címke sorszámozott. A sorszámot a forgalmi engedélybe be kell jegyezni.

A címke pótlását a rendőrhatóságnál kell kérni.

5/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet, Alvázszámra, motorszámra és adattáblára vonatkozó üzemeltetési műszaki feltételek

A gépjármű, a mezőgazdasági vontató, a lassú jármű és a pótkocsi alvázán vagy az alváz szerepét betöltő szerkezeti részén (a továbbiakban együtt: alváz) egyedi azonosítási jelnek (a továbbiakban: alvázszám) kell lennie. Az alvázszámot nem szabad eltüntetni, megváltoztatni.

A gépjármű, a mezőgazdasági vontató és a lassú jármű hajtómotorja a gyártója által egyedi azonosítási jellel, illetőleg a hajtómotor egyedi azonosítására nem szolgáló típus azonosító jellel (a továbbiakban együtt: motorszám) látható el. Amennyiben a hajtómotort motorszámmal látták el, az a jármű azonosító jelének tekintendő és azt nyilvántartásba kell venni. A motorszámot nem szabad eltüntetni, megváltoztatni.

Az alvázszámot csak a gyártó – ideértve a gyártó és a Közlekedési Főfelügyelet (a továbbiakban: KFF) által együttesen felhatalmazott hazai gyártói képviselőt is –, illetőleg a területi Közlekedési Felügyelet tűntetheti fel a járművön. Az egyedi azonosításra alkalmatlanná vált alvázszám helyreállítására, illetőleg a járműnek a Közlekedési Főfelügyelet által meghatározott és nyilvántartásba vett alvázszámmal (közlekedési hatósági alvázszám) történő ellátására vonatkozó további feltételeket külön jogszabály határozza meg.

Ha a járművön gyárilag rögzített adattábla van, azt nem szabad eltüntetni vagy megváltoztatni.

Alvázszámra, motorszámra és adattáblára vonatkozó további műszaki feltételek

A gépjármű, a mezőgazdasági vontató és a lassú jármű, valamint a pótkocsi alvázán az alvázszámot, továbbá a gépjármű, a mezőgazdasági vontató és a lassú jármű azonosító jellel ellátott hajtómotorján a motorszámot beütéssel vagy – ezek helyett – roncsolás nélkül el nem távolíthatóan rögzített táblán kell feltüntetni, továbbá e járműveket a gyártómű által rögzített adattáblával is el kell látni.

35/2000. (XI. 30.) BM rendelet, a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról

Előzetes eredetiség ellenőrzés

A közlekedési igazgatási eljárásban a jármű műszaki eredetiségét a pályázat útján kiválasztott eredetiség vizsgáló vállalkozás és a vele szerződött eredetiség vizsgáló állomás (a továbbiakban: szakértői állomás) vizsgálati szakvéleményével kell igazolni.

Az előzetes eredetiség ellenőrzés a járművek adatainak és a jármű okmányának vizsgálatára terjed ki.

A szakértői állomás köteles a járműazonosító adatokat – a külön jogszabályban meghatározott díj ellenében biztosított – nyilvántartásban is ellenőrizni, valamint a szakvélemény kiadásáról és a vizsgálat eredményéről nyilvántartást vezetni. A szerződési feltételek teljesítését, így különösen az adatellenőrzési és nyilvántartási kötelezettséget, valamint a szakértői állomás működésének személyi és tárgyi feltételeit (8. számú melléklet) a Hivatal ellenőrzi.

A szakvéleményt a járműkísérő lapra kell felvezetni, ami tartalmazza a jármű műszaki adatait, az alkalmazott vizsgálati eljárás megnevezését, a vizsgálat eredményét és az esetlegesen észlelt elváltozások okát.

Az előzetes eredetiség ellenőrzést el kell végezni:

1. a külföldről behozott használt, továbbá nem a gyártótól, illetve márkakereskedőtől közvetlenül beszerzett új jármű első forgalomba helyezésekor,
2. a forgalomból végleg kivont járművek ismételt forgalomba helyezésekor,
3. a kivétel előtt, Magyarországon már forgalomba helyezett járművek külföldre történő értékesítése miatt a jármű forgalomból történő kivonásakor, illetve a kiviteli rendszám kiadásakor,
4. a jármű alvázszámának megváltoztatásával járó műszaki beavatkozást (alvázszámot hordozó szerkezeti elem, alváz vagy karosszéria cseréje) megelőzően, valamint használt motor beépítését követően,
5. ha a közlekedési hatóság a jármű alváz- és/vagy motorszámában az eredeti állapothoz képest változást észlel,
6. a jármű – kivéve a lassú járművet és a lassú jármű pótkocsiját – tulajdonjogában bekövetkezett változás nyilvántartásba vételekor.

A nyilvántartásba vételhez olyan szakvélemény fogadható el, amelynek kiállítása óta hatvan napnál több nem telt el.

A műszaki eredetiség igazolása nélkül is nyilvántartásba kell venni a jármű tulajdonjogában bekövetkezett változást, ha annak jogalapja öröklés, gazdasági társaságok átalakulásával bekövetkezett vagyonszerzés, amikor az újonnan létrejött gazdálkodó szervezet a korábbiak általános jogutódja lesz, illetve ha a jármű nyilvántartott üzemben tartója változatlan marad, feltéve, ha polgári jogi szerződés teljesülésével a jármű tulajdonosává válhat.

Az előzetes eredetiség ellenőrzés végzésének személyi és tárgyi feltételei, az eredetiség ellenőrzés eredménye

Az eredetiség ellenőrzés személyi és tárgyi feltételei

1. Biztosítás

A szakértői állomásnak eredetiség ellenőrzésre kötött felelősségbiztosítással kell rendelkeznie.

2. Személyi feltételek

A szakértői állomás:

1. alkalmazottja részt vett eredetiség ellenőrzés oktatáson,
2. a vizsgálati technológiára és az ellenőrzési módszerekre titoktartási kötelezettséget vállal,
3. tulajdonosa, cégjegyzésre jogosult képviselője, alkalmazottja bejegyzés nélküli hatósági erkölcsi bizonyítvánnyal rendelkezik.

3. Telephely feltételek

A szakértői állomás:

1. a megkövetelt vizsgálatnak megfelelően kialakított, zárható és fizikai, elektronikus védelemmel ellátott helyiségekkel, a szigorú számadásos járműkísérő lapok, bélyegzők biztonságos tárolására, felhasználására alkalmas feltételekkel rendelkezik,
2. kulturált ügyfélfogadásra kialakított feltételekkel rendelkezik.

4. Informatikai feltételek

A szakértői állomás:

1. a nyilvántartásban történő ellenőrzéshez szükséges megfelelő számítástechnikai eszközökkel rendelkezik,
2. az ellenőrzés adatainak biztonságos továbbításához szükséges zárt hálózattal rendelkezik,
3. nyilvántartása alkalmas arra, hogy a vizsgált járművekre adott szakvélemény a jármű azonosító adatai alapján visszakereshető legyen,

4. technikai és szervezési intézkedésekkel, valamint ellenőrzési rendszer kialakításával gondoskodik a kezelt adatokhoz való jogosulatlan hozzáférés, azok jogosulatlan megváltoztatása, nyilvánosságra hozatala vagy törlése, illetőleg a sérülés vagy a megsemmisülés elleni védelemről.

5. Adminisztratív feltételek

Gondoskodik a járműkísérő lap felhasználásának nyilvántartásáról és elszámolásáról.

6. Egyéb feltételek

A szakértői állomás:

1. rendelkezik olyan, az autógyárak által kiadott adatbázissal, amely tartalmazza a magyarországi járműállományt jellemző járműtípusok azonosító adatainak elhelyezésére, és összetételére vonatkozó információkat,
2. bármely időpontban biztosítja a hatóság helyszíni ellenőrzését,
3. vállalja, hogy a járműkísérő lap adatairól és a szakértői vizsgálat eredményéről elektronikus úton értesíti a Hivatalt,
4. vállalja, hogy bűncselekményre utaló körülmények esetén értesíti a területileg illetékes rendőrhatóságot.

Az eredetiség-ellenőrzés eredménye

"A" minősítés

A jármű alváz- és motorszámára sértetlen, külső jogtalan beavatkozás nyoma nem látható. A járműhöz tartozó okmány adatai a jármű azonosító adataival megegyeznek.

"B" minősítés

A jármű alváz- és motorszámában külső erő hatására változás állt be, de külső jogtalan beavatkozás kizárható.

"C" minősítés

A járműhöz tartozó okmány adatai a jármű azonosító adataitól eltérnek, de az eltérés vélhetően gyártási hiba vagy elírás (hatósági tévedés) eredménye.

"b" minősítés

A jármű azonosító adataiban külső, jogtalan beavatkozás következtében elváltozás tapasztalható.

"c" minősítés

A járműhöz tartozó valamely okmány vélhetően hamis vagy meghamisították.

A Műszaki adatlap

JÁRMŰAZONOSÍTÓ JELLEMZŐK FELÉPÍTÉSE ÉS TARTALMA

Közlekedési Felügyelet		Eredeti alvázszám:		
Adatlap száma:	A1	Rendszám1:	A2	Rendszám2:
E		Alvázszám:		
D.1.	0.1.	Gyártmány:		
D.2.	0.2.	Típus:		
Variáns:				
Verzió:				
D.3.	0.2.1.	Kereskedelmi név:		
0.4.		Járműkategória:		
– fajta:				
– jellege:				
K		Típusbizonyítvány száma:		
EK típusjóváhagyás száma:				
F.1.	14.1.	Megengedett legnagyobb össztömeg:	(kg)	
G	12.1.	Saját tömeg:	(kg)	
17.	Vontatás fék nélkül:	0:	(kg)	
– ráfutófékkal:		1:	(kg)	
– átmenőfékkal:		2:	(kg)	
– nyeregterhelés:		3:		
Kapcsolási magasság:		(mm)		
P.1.	24.	Motor hengerűrtartalom:	(cm ³)	
P.2.	26.	– teljesítmény:	(kW)	
P.3.	25.	– hajtóanyag:		

JÁRMŰAZONOSÍTÓ JELLEMZŐK FELÉPÍTÉSE ÉS TARTALMA

P.5.	21.	Motorkód, motorszám:		
28.	Sebességváltó (fajtakód):			
R.	38.	Színe1:		
Színe2:				
Színelhelyezés:				
S.	Szállítható személyek száma:			
42.1.	Ülések száma:			
45.	Zajszint:	- álló helyzetben:	dB(A)	min.fordulatszám
- elhaladási zaj:		dB(A)		
46.1.	Szennyező gáz kibocsátás:			
Környezetvédelmi osztály:				
46.2.	CO2 kibocsátás:	(g/km)		
A/ Tüzelőanyag fogyasztás	- városi:	(l/100 km)		
- városon kívüli:		(l/100 km)		
- kombinált:		(l/100 km)		
50.	Megjegyzések:			
51.	Mentesítések:			
Alkalmazható rendszámtábla típusa:	Elöl:		hátsó:	
Gyártás időpontja:	Gyártási év:		Modell év:	
Első forgalomba helyezés időpontja:				
B	Első hazai nyilvántartásba vétel időpontja:			
H	Műszaki érvényességi idő:			
Záradékok:				

2. Gépjárművek azonosítása

A gépjárművek azonosítása komplex tevékenység, melynek során a jármű egyedi azonosító jeleit összehasonlítjuk magával a járművel, illetve annak kísérő okmányaival (amennyiben vannak ilyenek).

Az azonosító jelek lehetnek:

- Alvázszám
- Motorszám
- Súlytábla = típus tábla
- (PKN)Kódtábla
- Kódzászló
- Produkciós tábla, Produkciós szám
- Gyártási szalag
- Vevőszolgálati matrica
- Szövetségi biztonsági igazolvány
- Szövetségi biztonsági szám
- Avery Denisson (3M) jelzés
- Egyéb

A továbbiakban a fentiek közül a legfontosabbakat ismertetjük.

Az alvázszám (gyári szám): A közúti forgalomban résztvevő járművekre a gyártók kezdettől fogva elhelyezett jelzéseket, betűket, számokat, vagy ezek kombinációját alkalmazták, amiből utólag is megállapítható volt a jármű eredeti származása. Ezeket a jeleket a jármű alvázkeretén vagy felépítményén, illetve a karosszéria bizonyos részein helyezték el. A beütött karaktereket alvázszámnak nevezzük.

Az 1960-as évek elejéig az alvázszám a gyártási évet, a gyártmánytípust és a gyártási sorozatszámot tartalmazta.

A nemzetközi **ISO 3779** számú előírás egységes rendszerbe foglalja az alváz- és motorszámokat. E nemzetközi szabványokat Magyarországon a Közúti Jármű Szabványosítási Központ honosította **MSZ 05 50. 0110-84** számon, ennek műszaki tartalma megegyezik az ISO 3779-77 nemzetközi szabvánnyal.

1981. október 15-től a szabványt aláíró országok területén előállított vagy oda importált járművek alvázszáma 17 számjegyű. A forgalmi engedélyben és a nyilvántartásokban alvázszámként vagy karosszériaszámként van feltüntetve, hivatalosan azonban **járműazonosító számnak** nevezik.

A definíció szerint a **járműazonosító szám (VIN, FIN)** olyan három csoportból álló szám- és betűkombináció, amelyet, a járművet gyártók egyes járműveik beazonosítására használnak.

A járműazonosító jelölés három csoportból áll (lásd 1. és 2. ábra):

- **az első csoport** a gyári azonosító jelölés (VMI), ami a szabványnak megfelelően három számból illetve három betűből áll. Az első és második számot vagy betűt a nemzetközi képviselő (az ISO részéről kijelölt szervezet, a Society of Automotive Engineers, Ins. USA), a harmadik számot vagy betűt a nemzeti képviselő (az MSZH megbízásából Magyarországon a Közúti Jármű Szabványosítási Központ) határozza meg. Ez a csoport a jármű gyártójára utal. A gyártó azonosító jelölést abból a célból jelöl ki a gyártó részére, hogy lehetővé váljon azonosítása, valamint a járműazonosító jelölés másik két csoportjával együtt alkalmazva 30 éves időtartamra szavatolható a jelölés egyedisége valamennyi jármű számára.
- **a második csoport** az általános jelölés csoport (VOS), mely hat számból illetve betűből áll. Ez a csoport a jármű általános jellemzésére alkalmas, itt történik az adott jármű jellemző paramétereinek bemutatása. Amennyiben a gyártó egy vagy több helyét nem használja fel, akkor az így kimaradt helyeket választása szerinti betűjelekkel vagy számjegyekkel kell kitölteni.
- **a harmadik csoport** a megkülönböztető jelölés csoport (VIS) mely nyolc jegyből áll. Az utolsó négy jegy vagy karakter csak számjegy lehet. Ez, a gyártó által meghatározott szám és betűkombináció különbözteti meg az egyes járműtípusokat egymástól. Az utolsó nyolc jel a VIS-nek felel meg, ebből az utolsó négy számjegy. Amennyiben a gyártó meg akarja ebben a részben adni az évet és/vagy a gyártó üzemet, a VIS első helyértékére az év és a második helyértékére a gyártó üzemet megadását ajánlják. Év alatt a jármű gyártásának naptári évét, vagy a járműnek a gyártó által megállapított modelljét kell tekinteni.

Az évnek, valamint helyértékének és a gyártási év választott jelének feltüntetése nem kötelező. A gyártó az a személy, cég vagy társaság, amely a jármű működőképes egységgé való összeszereléséért és a VIN egyértelműségéért felelős.

A gyártó üzemet adatainak feltüntetése nem kötelező, az e célra alkalmazott kód gyártónként különböző. A VIN alfanumerikus felépítésű, kivéve az utolsó négy helyiértéket, ami csak szám lehet. A 3. ábrán látható arab számjegyek és latin nagybetűk felhasználása megengedett.

A járműveken a VIN kódot egy vagy két sorban, üres helyek nélkül kell feltüntetni, a 3 külön rész, a WMI, a VDS és a VIS megszakítása nélkül.

Az okmányokban a VIN egy sorban való folyamatos feltüntetése szükséges.

Az azonosító jelölést a gyártmánydokumentációban, egy sorban kell feltüntetni, üres térköz nélkül, a járművön, illetve adattábláján egy vagy két sorban, üres térköz és a csoportok felbontása nélkül.

A járműazonosító jelölésnek jól olvasható helyen, azonos típusú járműveknél mindig ugyanazon a helyen kell lennie, kizárva minden olvasási pontatlanságot, illetve abból adódó félreértést.

Az ISO 4030 ajánlása szerint a számot a jobb első részen célszerű elhelyezni. Az ISO 4030 5.4. szerint a betűk és a számok minimális nagysága a következő:

- legalább 7 mm gépjárművek és pótkocsik (kivéve motorkerékpárok és robogók) esetén, ha a VIN az alvázon vagy karosszérián van elhelyezve
- legalább 4 mm minden egyéb esetben

MUNKANYELV

JÁRMŰAZONOSÍTÓ JELLEMZŐK FELÉPÍTÉSE ÉS TARTALMA

(1)	(2)	(3)		(1)	(2)	(3)	
A F R I K A							
A	A-H		South Africa	D	A-E		Egypt
A	A-M		Ivory Coast	D	F-K	I	Morocco
B	A-F		Angola	D	L-R	Q	Zambia
B	G-K	I	Kenya	E	A-E		Ethiopia
B	L-R	Q	Tanzania	E	F-K		Mozambique
C	F-K		Dahomey	F	A-E		Ghana
C	F-K	I	Malagasy	F	F-K		Nigéria
C	L-R	Q	Tunisia	G	A-E		Madagascar
Á Z S I A							
J	A-Z	I, Q	Japan	M	F-K		Indonesia
J	1-9		Japan	M	L-R	Q	Thailand
K	A-E		Ceylon	N	A-E		Iran
K	F-K	I	Israel	N	F-K	I	Pakistan
K	L-R	Q	South Korea	N	L-R	Q	Turkey
L	A-R	I, Q	China	P	A-E		Philippines
M	A-E		India	P	F-K	I	Singapore
E U R Ó P A							
S	A-M	I	United Kingdom	V	X-Z		Yugoslavia
S	N-T	Q	East Germany	W	A-Z	I, Q	West Germany
S	U-Y		Poland	W	1-0		West Germany
T	A-H		Switzerland	X	A-E		Bulgaria
T	J-N		Czechoslovakia	X	F-K	I	Greece
T	P-V	Q	Hungary	X	L-R	Q	Netherlands
T	W-Z		Portugal	X	S-W		U.S.S.R.
U	H-N	I	Denmark	Y	A-E		Belgium
U	P-T	Q	Ireland	Y	F-K	I	Finland
U	U-Y		Romania	Y	L-R	Q	Malta
V	A-E		Austria	Y	S-W		Sweden
V	F-K	I	France	Z	A-L	I	Italy
V	S-W		Spain				
É S Z A K A M E R I K A							
1	A-Z	I, Q	United States	3	X-Z		Costa Rica
2	A-W	I, Q	Canada	3	A-W	I, Q	Mexico
3	3-7		Trinidad				
O C E Á N I A							
6	A-W	I, Q	Australia	7	A-E		New Zealand
D É L A M E R I K A							
8	A-E		Argentina	9	A-E		Brazil
8	F-K	I	Chile	9	F-K	I	Columbia
8	L-R	Q	Ecaudor	9	L-R	Q	Paraguay
8	S-W		Peru	9	S-W		Uruguay
8	X-Z		Venezuela				

1. ábra. Járműazonosító jellemzők felépítése

W V W	Z Z Z 1 7 2	B W 1 2 3 4 5 6
(WMI)	(WDS)	(VIS, VIN)
Világ azonosító kód	Típus kód	Járműazonosító jel

2. ábra. 1981-es évjáratú VW Golf I. alvázszáma

1-2-3-4-5-6-7-8-9-0
A-B-C-D-E-F-G-H-J-K-L-M-N-P-R-S-T-U-V-W-X-Y-Z

3. ábra. A VIN-ben megengedett karakterek

Az amerikai alvázszámok eltérései

Az Európában készült és Amerikába exportált járművekről az FMVSS 115 (Federal Motor Vehicle Safety Standards) rendelkezik.

A követelmények az alábbiak:

- az olyan járműveket, amelyeket több fázisban szerelnek össze, az első helyen kell ellátni a VIN kóddal,
- minden VIN kódnak 17 karaktert kell tartalmazni,
- minden alvázszámnak tartalmaznia kell egy ellenőrző karaktert, amelynek a 9. pozícióban kell elhelyezkednie,
- a VIN nem lehet azonos 30 éven belül egyetlen gyártónál sem,
- minden jármű azonosító számát fel kell tüntetni a járműnek egy olyan részén, amit nem mozdíthatóak terveztek -kivéve az üvegezést-, vagy egy olyan táblán, amit maradandóan rögzítettek az előzőeknek megfelelő alkatrészen,
- személyautóknál, többcélú járműveknél, 10000 font (≈ 4000 kg) alatti tehergépkocsiknál az azonosító számot az utastérben kell elhelyezni, úgy, hogy az nappali fénynél, a jármű egyetlen részének elmozdítása nélkül, olvasható helyen legyen, a jármű üvegezésén kívül. Minden karakternek legalább 4 mm magasnak kell lennie
- a betűk csak sans-serif típusú nagybetűk lehetnek.

A 49 CFR 565 (Code of Federal Regulations) rendelkezik az Amerikában gyártott járművek alvázszámáról. A VIN második részében a VDS-ben a jármű leírása szerepel járműtípusonként eltérő formában.

A személygépkocsi esetében a sorozat, a karosszéria típusa, a motor típusa és az utas-visszatartó rendszer típusa kötelezően megjelölt részelem.

A VIN harmadik részének egy ellenőrző karaktert kell tartalmaznia a VIN 9. pozíciójában. A VIN többi 16 karakterének megléte után számításal határozható meg a következők szerint:

a VIN minden karakterének megfelel egy számjegy:

A=1	J=1	T=3
B=2	K=2	U=4
C=3	L=3	V=5

4. ábra. A VIN karaktereinek megfelelő számjegyek

Ezt követően minden karakter kapott értékét meg kell szorozni a pozíciók szorzótényezőjével (5. ábra).

pozíció	1	2	3	4	5	6	7	8	9
szorzó	a1	a2	a3	a4	a5	a6	a7	a8	a9
pozíció10	11	12	13	14	15	15	17		
szorzó	a10	a11	a12	a13	a14	a15	a16	a17	

5. ábra. A pozíciók szorzótényezői

A szorzatok összeadása után az összeget el kell osztani 11-el

A maradék az ellenőrző karakter. Ha a maradék 10, akkor az X betűt kell használni ellenőrző karakterként

Az amerikai felépítésű alvázszámokban a VIN negyedik csoportja 10-17. karakterig terjedő csoport. Az utolsó 5 karakternek számnak kell lennie személyautók esetén. A 10. karakter az európai szabvány szerinti évjáratkódokat mutatja (lásd a 6. ábra).

év	jel	év	jel	év	jel	év	jel
1971	1	1981	B	1991	M	2001	1
1972	2	1982	C	1992	N	2002	2
1973	3	1983	D	1993	P	2003	3
1974	4	1984	E	1994	R	2004	4
1975	5	1985	F	1995	S	2005	5
1976	6	1986	H	1996	T	2006	6
1977	7	1987	I	1997	V	2007	7
1978	8	1988	J	1998	W	2008	8
1979	9	1989	K	1999	X	2009	9
1980	A	1990	L	2000	Y	2010	A

6. ábra. Európai szabvány szerinti évjáratkódok

A 11. karakternek a gyártó üzemet kell meghatározni. Ezek az előírások az Amerikába exportált járművekre is érvényesek.

Típustábla

Az 1960-as évek elejétől helyeztek el típustáblákat a személygépkocsikon. Ezeket a táblácskákat szegeccsel vagy csavarral erősítették fel a jármű motor- vagy csomagterében. Az első időkben csak a gyártómű emblémája és a gyártmánytípus szerepelt rajta. A 60-as évek vége felé egyre több információ került fel a táblára. A típusjelzés mellett a motor és a sebességváltómű műszaki jellemzőire, a jármű színére is történik utalás, ugyanakkor felkerült a táblára az alvázszám is, a karosszérián találhatóval azonosan kivitelezve.

Példa: A Mercedes típustábla jellemzői

- Műanyag, többrétegű, lézerrel égetve.
- Tartalmazza:
 - a gyártó cég nevét,
 - HomeLog kódot,
 - 17 karakteres alvázszámot,
 - tömegadatokat,
 - kereskedelmi típusjelzést,
 - motorkódot,
 - a sebességváltóra utaló jelet,
 - színkódot.

Produkción tábla

A produkciós tábla a 70-es években jelent meg a személygépkocsikon. A táblán a produkciós szám szerepelt. Ez a szám néhány gyártásközi információt és a gyártás időpontját tartalmazza. Vannak olyan gyártók, mint a Volkswagen-csoport, amelyeknek a produkciós számát a típustábla tartalmazza. Ehhez a számhoz visszakereshető a gépkocsi alvázszáma.

Ezen kívül léteznek olyan produkciós táblák is, melyek felszegecseelve helyezkednek el, hasonlóan a típustáblához, de a gépkocsi karosszéria színére fényezve. Ezeket alfa-numerikus jegyekkel szerepel a produkciós szám, ilyen például a Saab, vagy lyukakkal és számokkal van kódolva, mint a Fiatnál.

Példa: a VW produkciós tábla jellemzői:

- A produkciós szám fő helye (Típustáblán, vevőszolgálati matricán megismételve)
- 15 x 40 mm, sárga

Kódtábla

Példa: BMW

Névjegykártya nagyságú, alulról dombornyomott alumínium tábla.

- Helye: Műszerfal alatt, jobb oldalon, a szélvédő alatt. **FELTÁRÁSA IGAZSÁGÜGYI SZAKÉRTŐ FELADATA!**
- Tartalma:
 - Típuskód,
 - karosszériaszám,
 - színkód.

Kódzászló

Példa: BMW (Egy autóhoz 1 db, papír)

- Helye: Hátsó ülés ülőkéjének alján elrejtve.
- Tartalma:
 - Teljes alvázszám,
 - Típuskód,
 - Külső szín,
 - Kárpitkód,
 - Megrendelési szám,
 - Extrák,
 - Kereskedelmi típusjelzés,
 - Pontos gyártási idő,
 - Szín megnevezés,
 - Kárpit megnevezés,
 - Motortípus,
 - Karosszéria szám

Gyártási szalag

Példa: Audi

- Helye: pl. jobb küszöbborítás alatt
- Mérete: 220 x 65 mm

- Tartalma:
 - 17 tagú alvázszám,
 - Produkciós szám,
 - Tényleges gyártási nap,
 - Tényleges gyártási

Vevőszolgálati matrica

Példa :VW

- 3 vagy 4 részből álló papír azonosító, nyomtatóval kitöltve
- Helye:
 - Gépkocsiban elhelyezve (pl. doblemezen, lökhárító mögött)
 - Szervizkönyvben elhelyezve
- Tartalma:
 - Produkciós számla,
 - Fogadó ország kódja,
 - 17 tagú alvázszám,
 - 6 tagú típuskód,
 - Teljesítmény (kW),
 - Katalizátorjelzés,
 - Sebességváltó jelzés,
 - Motor kód,
 - Váltó kód,
 - 4 karakteres színekód,
 - Kárpitozás kód,
 - Extrák,
 - Magyarázó szöveg

Szövetségi biztonsági igazolvány (USA)

- Formája: Típus tábla + védőtábla, + vonalkód, nincs ismétlés
- Tartalma:
 - Gyártó cég neve,
 - Gyártás időpontja,
 - Teljes alvázszám,
 - Fogadó ország jele.

Szövetségi biztonsági szám (USA)

- Formája: Rejtett azonosító.
- Tartalma:
 - Az alvázszám utolsó 8 karaktere.
- Helye: A motor és váltó találkozásánál, 3 mm-es betűvel, mátrix beütéssel, változó, véletlenszerű helyen

Avery Denison (3M) jelzés (pl.: USA)

Különösen lopásveszélyes járműveken.

- Formája: Matrica 12–14 helyen, nyíltan.
- Ablaküvegben az alvázszám szabad szemmel láthatatlanul írva.

Példa

Audi A6 2,7 V/ TDI

Gyártási év: 02006

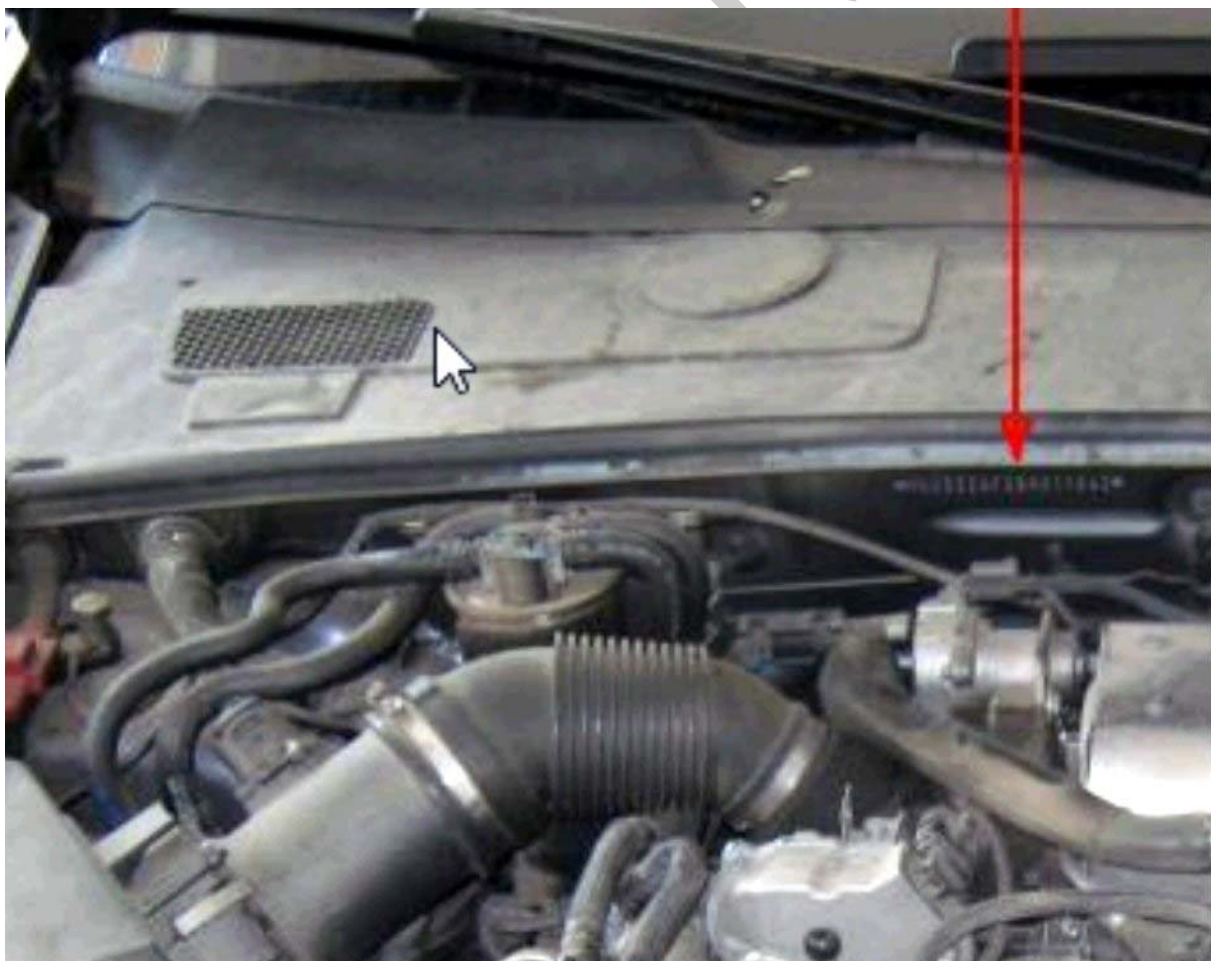
Üzemanyag: diesel

Motorkód: BPP

Alvázszám helye: Középen a motorháztető alatt.

Motorszám helye: Menetirány szerinti bal oldalon, a motor oldalán, elől fent.

Típus tábla helye: Nincs típus tábla.

7. ábra. Alvázszám Audi A6 2,7 V/ TDI

3. Járműazonosító okmányok

Törzskönyv

A törzskönyv (7. ábra) a jármű tulajdonjogát igazoló okirat. Az ellenkező bizonyításáig a törzskönyvet birtokló ügyfelet jogszerű tulajdonosnak kell tekinteni. Egy járműhöz egy időben csak egy érvényes törzskönyv tartozhat. A törzskönyv a jármű közúti forgalomban való részvételének nem feltétele, tehát a járművezető nem köteles ezt a dokumentumot magánál tartani, ehelyett ajánlott otthon, biztonságos körülmények között tárolni.

8. ábra. Jármű törzskönyv

Törzskönyv nélkül tulajdonváltás a nyilvántartásban és az okmányokon nem vezethető át, kivéve, ha valakinek régi típusú forgalmi engedélye van, mivel az még alkalmas a tulajdonjog igazolására. Az új típusú azonban a tulajdonos adatait nem tartalmazza, így önmagában a tulajdonjog igazolására alkalmatlan. A nyilvántartásban nem szereplő, a bejelentést elmulasztó korábbi tulajdonos(ok) tulajdonjogát az okmányiroda a törzskönyv kiállításánál jegyzi be a nyilvántartásba.

A törzskönyvet az okmányiroda eljárását követően a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala állítja ki, és postai úton továbbítja a jogosult részére. A törzskönyvben és a nyilvántartásban tulajdonosként azt a természetes vagy jogi személyt, illetőleg jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaságot lehet feltüntetni, aki a jármű jogszerű megszerzését és származását igazolja. Fontos tudni, hogy a törzskönyvvel kapcsolatos kérelemre induló eljárásokban – néhány kivételtől eltekintve – az ügyfél a kérelmét a kormányzati portálon (www.magyarország.hu) keresztül elektronikus úton is előterjesztheti.

A törzskönyv kiadásáig a jármű tulajdonjogának igazolására szolgálhat:

1. a jármű kereskedelmi értékesítéséről szóló – a jármű azonosító adatait tartalmazó – számla,
2. a harmadik országból behozott járműveknél – a magáncélra ideiglenesen behozott járművek kivételével – a külföldön már forgalomba helyezett használt járműveknél az illetékes külföldi hatóság által a forgalomba helyezéskor kiadott eredeti vagy hitelesített okmányok,

3. az árverési jegyzőkönyv,
4. a gyártó számlája,
5. a jogerős bírósági határozat,
6. a hagyatékátadó végzés,
7. az ajándékozást igazoló okirat,
8. az adásvételi szerződés,
9. a fődarabok megvásárlásáról szóló számlák, és az összeépítési engedély,
10. a járműkísérő lap eredeti vagy hitelesített példánya.

A törzskönyv kiadása, illetve kiadásának megtagadása

- A törzskönyvet csak a tulajdonosnak, illetve a közjegyzői vagy ügyvédi okiratban arra feljogosított meghatalmazottnak lehet kiadni.
- A törzskönyv kiadására irányuló eljárás illetéke 6000 Ft.
- A jármű tulajdonjogát érintő korlátozás (elidegenítési, terhelési tilalom stb.) esetén a törzskönyv kizárólag a korlátozás jogosítottja részére adható ki .

A törzskönyv nem adható ki

1. a súlyos mozgáskorlátozott személynek nyújtott személygépkocsi szerzési támogatás esetében az elidegenítési tilalom megszűnéséig (de az elidegenítési tilalom megszűnésekor a törzskönyvet a szerzési támogatásban részesült személynek kérelmére ki kell adni),
2. a jármű V betűjelű különleges rendszámú táblával történő ellátása során,
3. a jármű DT, CK betűjelű különleges rendszámú táblával történő ellátása során,
4. a jármű Z betűjelű ideiglenes rendszámú táblával történő ellátása során.

A jármű forgalomba helyezését (a törzskönyv és a forgalmi engedély kiadását) az okmányiroda határozattal megtagadja, ha nem igazolják hitelt érdemlően a jármű tulajdonjogát és származását. .

A forgalmi engedélyt a hatóság kiadhatja annak, akinek a nyomozó hatóság, az ügyészség, a bíróság a lefoglalást megszüntető határozatában a járművet kiadni rendeli. Amennyiben a rendelkezésre álló adatok alapján nem sikerül megállapítani a jármű tulajdonjogát, eredetét, a "törzskönyv kiadás megtagadva" bejegyzést feltüntetik a forgalmi engedélyben és a nyilvántartásban.

Bűncselekményre utaló körülmények esetében is határozatot kell hozni a törzskönyv és a forgalmi engedély kiadásának megtagadásáról, amit meg kell küldeni a kérelmező lakóhelye (tartózkodási helye) szerint illetékes rendőrkapitányságnak.

A törzskönyv érvénytelenítése, megsemmisítése

A forgalomból végleg kivont jármű törzskönyvét érvényteleníteni kell.

A postai úton megküldött, de a jogosult által át nem vett törzskönyv az értesítési cím szerint illetékes okmányirodához kerül, ahol a kiállítástól számított egy évig megőrzik, majd a megsemmisítés érdekében visszaküldik a hivatalnak.

A törzskönyv elvesztése, megsemmisülése, új törzskönyv kiállítása

A törzskönyv elvesztésekor, megsemmisülésekor írásban jelezni kell ezt az illetékes okmányirodának. Az elveszett (megsemmisült) törzskönyv sorszámát a Magyar Közlönyben teszik közzé. A Magyar Közlönyben olvasható, a körözött törzskönyvekről szóló közlemények figyelemfelhívásra szolgálnak, mert ha a közzétételt követően valamilyen érdekelt fél a járművel, illetve törzskönyvvel kapcsolatos jogosultságát 15 napon belül igazolja, a törzskönyv nem pótolható, azaz nem állítanak ki újat ugyanarra a járműre. 15 nap elteltével az elveszett vagy megsemmisült törzskönyv pótolható, azaz újat állít ki a hatóság. Amennyiben a törzskönyv – megrongálódása ellenére – kétséget kizáróan azonosításra alkalmas, az új törzskönyv kiállításának kezdeményezése közzététel nélkül elvégezhető.

Új törzskönyvet kell kiállítani, és a korábbi törzskönyvet vissza kell vonni:

1. a jármű elidegenítésekor,
2. a jármű vagy a tulajdonos adatainak, valamint
3. a törzskönyvben feltüntetett bármely más adat változásakor.

Forgalmi engedély

A közlekedési igazgatási hatóság által kiadott forgalmi engedély olyan hatósági engedély, amely a jármű közúti forgalomban történő részvételének jogszerűségét igazolja.

A forgalmi engedély az érvényességi idejétől függően állandó vagy ideiglenes.

Állandó forgalmi engedély

Állandó forgalmi engedélyt (9. ábra) kell kiadni az állandó rendszám táblával, valamint a vámelőjegyzésbe vett ideiglenes rendszám táblával (V betűjelű rendszám tábla) ellátott járművekre.

9. ábra. Forgalmi engedély

Közúti forgalomban a járművel az állandó forgalmi engedélyben feltüntetett műszaki érvényesség időpontjáig, vagy a vámelőjegyzésben meghatározott visszaviteli határidőig lehet jogszerűen részt venni.

Ha az állandó forgalmi engedély műszaki érvényességi ideje lejárt, a Nemzeti Közlekedési Hatóság regionális igazgatóságának a műszaki vizsgáról szóló értesítése, vizsgahatározata, valamint berendelő határozata a jármű műszaki megvizsgálásának napjáig, de legfeljebb az érvényességi idő lejártát követő harminc napig – ezt követően pedig csak a vizsga napján – jogosít a közúti forgalomban való részvételre.

A közlekedési igazgatási hatóság a nyilvántartásba vétellel egyidejűleg nem állít ki forgalmi engedélyt, ha a kérelmező nem tudja igazolni a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás meglétét vagy a jármű műszaki alkalmasságát.

Új forgalmi engedélyt kell kiállítani

- a 2004. július 1-jén vagy azt követően kiadott forgalmi engedély harmonizált közösségi kódokkal jelölt adatainak változása, valamint a forgalmi engedély hátoldalán a címke vagy a hivatalos feljegyzések részére fenntartott hely betelte esetén;
- az 1998. december 31-ig kiadott forgalmi engedéllyel kapcsolatos közlekedési igazgatási ügyintézés során a jármű forgalomból történő kivonására irányuló eljárás kivételével;
- az 1999. január 1. és 2004. június 30. között kiadott forgalmi engedélyek esetében, a „Műszaki lap” első oldalán, az „Üzembentartói lap” vagy a „Bejelentő lap” első oldalán szereplő adatok változása esetén az üzembentartó (tulajdonos) lakcímének (székhelyének, telephelyének) változására vonatkozó adatai kivételével, továbbá a forgalmi engedély hátoldalán a címke vagy a hivatalos feljegyzések részére fenntartott hely betelte esetén.

A közlekedési hatóság a jármű műszaki érvényességének határidejét a forgalmi engedélybe a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala egyidejű értesítése mellett bejegyezheti. A járműazonosító, műszaki adatainak, valamint motorjának egyedi azonosító jelében, illetve kódjában és a műszaki vizsga záradéka változásának esetén a közlekedési hatóság műszaki adatlapon – az ügyfél útján – értesíti a közlekedési igazgatási hatóságot.

Ha nem kerül sor új forgalmi engedély kiállítására, az adatváltozást a forgalmi engedély Hivatalos feljegyzések rovatába – a járműnyilvántartásban való bejegyzéssel egyidejűleg – kell bejegyezni.

A közlekedési igazgatási hatóság az üzembentartó kérelmére – a külön jogszabályban meghatározottak szerint – a járműnyilvántartásba bejegyzi a megkülönböztető, illetve a figyelmeztető jelzést adó készülék felszerelésének és leszerelésének tényét, illetve hatósági engedélyhez kötött jogosultság esetén az engedélyezés tényét, az érvényesség lejártának időpontját, az engedélyező hatóság, illetve a visszavonást elrendelő hatóság megnevezését és a határozat számát. A közlekedési igazgatási hatóság a járműnyilvántartásba bejegyzéssel egyidejűleg a forgalmi engedély Hivatalos feljegyzések rovatába is bejegyzi a jogosultság tényét, lejárt időpontját, illetve visszavonása esetén annak tényét.

A közlekedési igazgatási hatóság a járműnyilvántartásba bejegyzéssel egyidejűleg a forgalmi engedély „Hivatalos feljegyzések” rovatába jegyzi be a közlekedési hatóság által kiállított Műszaki Adatlap „Záradékok” rovatában feltüntetett, a jármű jellemzőire vonatkozó adatokat.

A négykerekű segédmotoros kerékpárok esetében a közlekedési igazgatási hatóság a járműnyilvántartásba bejegyzéssel egyidejűleg a forgalmi engedély „Hivatalos feljegyzések” rovatába jegyzi be a forgalmazási korlátozás tényét és jogosítottját.

Az ideiglenes forgalmi engedély Ideiglenes forgalmi engedélyt kell kiadni a Z és a CD betűjelű ideiglenes rendszám táblákhoz harmincnapos érvényességgel. (35/2000. BM rendelet 77–79. paragrafus)

Az ideiglenes forgalomban tartási engedély Az ideiglenes forgalomban tartási engedély olyan hatósági engedély, amely a jármű közúti forgalomban történő részvételének jogszerűségét igazolja. Ideiglenes forgalomban tartási engedélyt kell kiadni az E, P, M betűjelű ideiglenes rendszám táblához, valamint a forgalomba helyezett, illetve forgalomból kivont, de érvényes műszaki vizsgával nem rendelkező jármű esetén.

Az importált, közúton behozott, közúti közlekedésben résztvevő jármű ideiglenes forgalomban tartását az A típusú ideiglenes forgalomban tartási engedély és az E betűjelű ideiglenes rendszám tábla kiadásával egyidejűleg harmincnapos érvényességi idővel a határvámhivatal engedélyezi, melyet a B típusú ideiglenes forgalomban tartási engedély kiadásával a közlekedési igazgatási hatóság a közlekedési hatóság által kiállított műszaki adatlap, továbbá a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás fedezetéről szóló igazolás bemutatása esetén egy alkalommal a műszaki alkalmasság érvényességi idejéig, de legfeljebb öt hónappal meghosszabbíthatja.

A B típusú ideiglenes forgalomban tartási engedélyt az önjáró munkagépre, illetve arra a járműre, amely forgalmi engedéllyel, rendszám táblával nincs ellátva, továbbá az elveszett rendszám tábla pótlása során kiadott E betűjelű ideiglenes rendszám táblához a közlekedési igazgatási hatóság adja ki a következő érvényességi időre:

- olyan önjáró munkagépre, illetve járműre, amely forgalmi engedéllyel, illetve rendszám táblával nincs ellátva, az E betűjelű ideiglenes rendszám tábla kiadásával egyidejűleg a Műszaki adatlapon szereplő műszaki alkalmasság időpontjáig, de legfeljebb hat hónapra,
- az importált, szállítóeszközön behozott járműre a közlekedési hatóság által kiadott Műszaki adatlapon szereplő műszaki alkalmasság időpontjáig, de legfeljebb hat hónapra,
- a rendszám tábla utángyártása esetén harminc napra.

Az E betűjelű ideiglenes rendszám tábla érvényességi ideje az ideiglenes forgalomban tartási engedélybe bejegyzett érvényességi időhöz igazodik.

A B típusú ideiglenes forgalomban tartási engedélyt P betűjelű rendszám tábla kiadása esetén tizenkét hónapra adja ki a közlekedési igazgatási hatóság.

Az M betűjelű ideiglenes rendszám táblához a B típusú ideiglenes forgalomban tartási engedélyt kell kiadni. Az engedély a kiállításától számított három évig érvényes. A közlekedési igazgatási hatóság az indítási naplóba, annak hitelesítésével egyidejűleg bejegyzzi az M betűjelű ideiglenes rendszám táblával használni kívánt járművek fajtáját, gyártmányát, típusát, egyedi azonosító jelét (alvázszámát).

Az E és M betűjelű ideiglenes rendszám táblával ellátott járművekre kiadott ideiglenes forgalomban tartási engedély a Magyar Köztársaság területén érvényes.

A forgalomba helyezett, a forgalomból kivont, de érvényes műszaki vizsgálattal nem rendelkező jármű esetén a közlekedési igazgatási hatóság kérelemre A típusú ideiglenes forgalomban tartási engedélyt ad ki, melynek érvényességi ideje három nap.

A forgalomba helyezés előtti vizsgálat elvégzésére kitűzött időpontra szóló, a Nemzeti Közlekedési Hatóság regionális igazgatósága által kiadott értesítés az adott napon a lakóhelyről, telephelyről a vizsgálat helyére, illetőleg onnan a lakóhelyre (telephelyre) való közlekedésre jogosít.

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

A **JÁRMŰAZONOSÍTÓ JELLEMZŐK** (JOGSZABÁLYOK, AZONOSÍTÓK FELÉPÍTÉSE, INFORMÁCIÓ TARTALMA) téma ismeretei tárgyalásának végére értünk. A tanulási folyamat következményességének és hatékonyságának érdekében azonban a tudás megszerzésének folyamatát igyekszünk az alábbiakkal segíteni.

Először is érdemes megválaszolni az alábbi kérdéseket:

- Átlátható-érthető a téma?
- Be tudom-e határolni, hogy pontosan milyen ismeretekkel kell rendelkezniem?
- Mire használhatók a tanultak?

Az alábbiakban a fenti kérdésekre adandó válaszadásban segítünk:

Miről is tanultunk?

A tananyag vázlatja megadja a szükséges ismeretek összegzését:

- A járműazonosító paraméterekkel kapcsolatos jogszabályok és azok információ tartalma
- A járműazonosító jellemzők
 - felépítése,
 - elhelyezése a járművön,
 - az azonosításhoz szükséges információk
- A jármű dokumentumokkal kapcsolatos tudnivalók
 - törzskönyv,
 - forgalmi engedély

A gyakorlati tanórákon végezze el az alábbi gyakorlati feladatokat, méréseket. A gyakorlati helyzetgyakorlatokat **figyelemösszpontosítással** végezze, az elsajátított tananyag alkalmazásával!

1. Azonosítsa a műhelyben található autót a forgalmi engedély és a járműazonosító összevetésével!
2. Különböző típusú járműveken keresse meg a járműazonosítókat!

3. Milyen azonosító típusokat talál meg a járműveken?

Legyen képes maximális figyelem összpontosítással járműazonosítást végezni, és alapos összehasonlítással a jármű okmányokkal összevetni azt.

Végezetül még egy jó tanács! Az anyagot úgy tudjuk a legjobban elsajátítani, ha megértjük. A szó szerinti tanulás szükségtelen és értelmetlen. Az anyag logikájának, összefüggéseinek és alapvető ismereteinek elsajátításával már képesek vagyunk a munkahelyzet és a továbbiakban leírt mintafeladatok megoldására.

MUNKANYELVI

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

1. feladat

Mely jogszabályok ismerete szükséges a járműazonosításhoz?

MUNKANYAG

2. feladat

Mely előírások (európai és magyar) foglalják rendszerbe az alváz és motorszámokat?

MUNKANYAG

3. feladat

Ismertesse a járműazonosító szám (VIN, FIN) felépítését!

Blank lined area for writing the answer to question 3.

4. feladat

Mi a törzskönyv szerepe?

Blank lined area for writing the answer to question 4.

5. feladat

Milyen feltételek mellett lehet közlekedni lejárt forgalmi engedéllyel?

MUNKANYAG

MEGOLDÁSOK

1. feladat

A járműazonosításhoz szükséges jogszabályok:

- 5/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet
 - a közúti járművek műszaki megvizsgálásáról
 - alvázszámra, motorszámra és adattáblára vonatkozó üzemeltetési műszaki feltételek
- 48/1997. (VIII. 26.) BM rendelet, a közúti közlekedés rendőrhatósági igazgatásáról
- 35/2000. (XI. 30.) BM rendelet, a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról

2. feladat

A nemzetközi ISO 3779 számú előírás egységes rendszerbe foglalja az alváz- és motorszámokat. E nemzetközi szabványokat Magyarországon a Közúti Jármű Szabványosítási Központ honosította MSZ 05 50. 0110-84 számon, ennek műszaki tartalma megegyezik az ISO 3779-77 nemzetközi szabvánnyal.

3. feladat

A járműazonosító szám (VIN, FIN) három csoportból álló szám- és betűkombináció:

- **Első csoport:** a gyári azonosító jelölés (VMI), ami a szabványnak megfelelően három számból illetve három betűből áll. Az első és második számot vagy betűt a nemzetközi képviselő (az ISO részéről kijelölt szervezet, a Society of Automotive Engineers, Inc. USA), a harmadik számot vagy betűt a nemzeti képviselő (az MSZH megbízásából Magyarországon a Közúti Jármű Szabványosítási Központ) határozza meg. Ez a csoport a jármű gyártójára utal. A gyártó azonosító jelölést abból a célból jelöl ki a gyártó részére, hogy lehetővé váljon azonosítása, valamint a járműazonosító jelölés másik két csoportjával együtt alkalmazva 30 éves időtartamra szavatolható a jelölés egyedisége valamennyi jármű számára.
- **Második csoport** az általános jelölés csoport (VOS), mely hat számból illetve betűből áll. Ez a csoport a jármű általános jellemzésére alkalmas, itt történik az adott autó jellemző paramétereinek bemutatása. Amennyiben a gyártó egy vagy több helyét nem használja fel, akkor az így kimaradt helyeket választása szerinti betűjelekkel vagy számjegyekkel kell kitölteni.

- **Harmadik csoport** a megkülönböztető jelölés csoport (VIS) mely nyolc jegyből áll. Az utolsó négy jegy vagy karakter csak számjegy lehet. Ez, a gyártó által meghatározott szám és betűkombináció különbözteti meg az egyes járműtípusokat egymástól. Az utolsó nyolc jel a VIS-nek felel meg, ebből az utolsó négy számjegy. Amennyiben a gyártó meg akarja ebben a részben adni az évet és/vagy a gyártó üzemet, a VIS első helyértékére az év és a második helyértékére a gyártó üzem megadását ajánlják. Év alatt a jármű gyártásának naptári évét, vagy a járműnek a gyártó által megállapított modellévet kell tekinteni.

4. feladat

A törzskönyv a jármű tulajdonjogát igazoló okirat. Az ellenkező bizonyításáig a törzskönyvet birtokló ügyfelet jogszerű tulajdonosnak kell tekinteni. Egy járműhöz egy időben csak egy érvényes törzskönyv tartozhat. A törzskönyv a jármű közúti forgalomban való részvételének nem feltétele, tehát a járművezető nem köteles ezt a dokumentumot magánál tartani, ehelyett ajánlott otthon, biztonságos körülmények között tárolni.

5. feladat

Ha az állandó forgalmi engedély műszaki érvényességi ideje lejárt, a Nemzeti Közlekedési Hatóság regionális igazgatóságának a műszaki vizsgáról szóló értesítése, vizsgálathatározata, valamint berendelő határozata a jármű műszaki megvizsgálásának napjáig, de legfeljebb az érvényességi idő lejártát követő harminc napig – ezt követően pedig csak a vizsga napján – jogosít a közúti forgalomban való részvételre.

IRODALOMJEGYZÉK

FELHASZNÁLT IRODALOM

5/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet

48/1997. (VIII. 26.) BM rendelet

35/2000. (XI. 30.) BM rendelet

Dr. Bencsik Attila: Eredetiségvizsgálat, előadásvázlat

AJÁNLOTT IRODALOM

5/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet

48/1997. (VIII. 26.) BM rendelet

35/2000. (XI. 30.) BM rendelet

A(z) 0619–06 modul 004–es szakmai tankönyvi tartalomeleme felhasználható az alábbi szakképesítésekhez:

A szakképesítés OKJ azonosító száma:	A szakképesítés megnevezése
51 525 01 1000 00 00	Autószerelő
33 525 01 0010 33 02	Motorkerékpár-szerelő

A szakmai tankönyvi tartalomelem feldolgozásához ajánlott óraszám:
25 óra

MUNKANYAG

MUNKANYAG

A kiadvány az Új Magyarország Fejlesztési Terv
TÁMOP 2.2.1 08/1-2008-0002 „A képzés minőségének és tartalmának
fejlesztése” keretében készült.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

Kiadja a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet
1085 Budapest, Baross u. 52.

Telefon: (1) 210-1065, Fax: (1) 210-1063

Felelős kiadó:
Nagy László főigazgató